

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **Mladá fronta, a. s.**, se sídlem Mezi Vodami 1952/9, Praha 4, zastoupený Mgr. Davidem Kubešem, advokátem se sídlem nám. Republiky 1079/1a, Praha 1, proti žalovanému: **Česká národní banka**, se sídlem Na Příkopě 28, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2014, č. j. 5 A 93/2010 – 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2014, č. j. 5 A 93/2010 – 42, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí bankovní rady České národní banky (dále jen „ČNB“) ze dne 28. 1. 2010, č. j. 2010/293/110, kterým byl zamítnut rozklad stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí České národní banky ze dne 20. 11. 2009, č. j. 2009/9134/570, jímž byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 300.000 Kč za porušení ust. § 126 odst. 4 zákona č. 256/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podnikání na kapitálovém trhu“) a spáchání správního deliktu podle ust. § 164 odst. 1 písm. j) citovaného zákona, jehož se dopustil tím, že dne 20. 5. 2009 v ranních hodinách uveřejnil na internetových stránkách deníku Mladá Fronta E15 (<http://www.e15.cz>) vydavatele Mladá fronta, a. s. zprávu o prodeji společnosti ORCO Property Management, a. s. (dceřiná společnost ORCO Property Group, S.A.) realitnímu fondu TVO Global Partners LLC náležejícímu do investiční skupiny TVO Groupe LLC obsahující nesprávnou informaci, že filiálka amerického realitního fondu TVO Groupe, TVO Global Partners investovala částku 2,2 miliardy EUR do společnosti

Orco Property Management, a. s., když kupní cena ve skutečnosti nebyla účastníky transakce sdělena, a tím se dopustil jednání naplňujícího definici manipulace s trhem, neboť toto jednání bylo způsobilé zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce nebo poptávce finančního nástroje (§ 126 odst. 1 citovaného zákona).

Městský soud v odůvodnění rozsudku vyslovil souhlas se závěrem správních orgánů, že došlo k manipulaci s trhem ve smyslu ust. § 126 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. K námitkám stěžovatele se městský soud zabýval i výjimkami ve smyslu ust. § 126 odst. 2 písm. b) a c) citovaného zákona, podle nichž manipulací s trhem není jednání spočívající v rozšiřování nepravdivé, klamavé nebo zavádějící informace, o níž osoba, která ji rozšiřuje, nemůže vědět, že je nepravdivá, klamavá nebo zavádějící (písm. b) citovaného ustanovení) a rozšiřování informace novinářem při výkonu novinářské profese, pokud novinář jedná v souladu s pravidly novinářské profese a v souvislosti s rozšiřováním informace nezíská přímo nebo nepřímo jakýkoliv prospěch nad rámec obvyklé odměny (písm. c) citovaného ustanovení). Podle městského soudu nebylo možno ani jednu z výjimek aplikovat. Ve vztahu k ust. § 126 odst. 1 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu městský soud uvedl, že správní orgány oprávněně vycházely z obecně uznávaných pravidel novinářské profese obsažených v Etickém kodexu novináře a v Deklaraci principů novinářského chování a dospěly k závěru, že tato pravidla staví na první místo požadavek pravdivosti informování veřejnosti. Dále stanoví odpovědnost novináře za to, že informace předávané veřejnosti jsou včasné, úplné a pravdivé, přičemž obsahují i zásadu, že nic neomlouvá nepřesnost nebo neprověření informace (bod 3 písm. a) Etického kodexu novináře). Pravidla novinářské profese tak shodně považují za prioritu pravdivost uveřejňovaných informací. Předmětná zpráva uveřejněná stěžovatelem však požadavku pravdivosti nevyhovuje. Zaměstnanec stěžovatele měl v daném případě k dispozici přesné informace o předmětné transakci, avšak v důsledku jím provedeného chybného zpracování těchto informací a nedostatečné kontroly stěžovatelem byla uveřejněna nesprávná informace. Podle stěžovatelova vyjádření měl redaktor k dispozici textovou zprávu investora v anglickém originálu, ale bohužel nesprávně porozuměl textu. Nepřesnost tak vznikla chybným překladem. Stěžovatel dále uvedl, že k uveřejnění mylné informace může dojít i přes veškeré kontrolní mechanismy, aniž by tyto kontrolní mechanismy jakkoli popsal. Z uvedených důvodů podle městského soudu nelze liberační důvod podle ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu na případ stěžovatele aplikovat. Ve vztahu k odst. 2 písm. b) citovaného ustanovení městský soud shrnul závěry správních orgánů a vyslovil s nimi souhlas. Podle městského soudu o vědomosti (možnosti vědět) nelze hovořit v případě chyby, k níž došlo při překladu a nikoli při získávání informace. Skutkový omyl negativní sice nemůže založit odpovědnost jednající osoby za úmyslný delikt, nevylučuje však postih za delikty, které mohou být spáchány v nevědomě nedbalosti, přičemž stěžovatel vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že původně pravdivou informaci zkreslil a zkreslenou ji uveřejnil.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel předně vytýkal správním orgánům a městskému soudu závěry ve vztahu k ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Správní orgány i městský soud se omezily pouze na konstatování obecných zásad novinářské profese, aniž by uvedly konkrétní

pokračování

pravidlo, které stěžovatel nedodržel. Správní orgány pouze obecně konstatovaly, že pravidla novinářské profese staví na první místo požadavek pravdivosti informování veřejnosti a novináři přejímají plnou odpovědnost za to, že zveřejňované informace jsou včasné, úplné, pravdivé a nezkreslené, přičemž každá uveřejněná informace, která se ukáže jako nepřesná, musí být neprodleně opravena. Stěžovatel má za to, že soulad s pravidly novinářské profese je dán tehdy, pokud se novinář nedopustil jednání, které by bylo v rozporu s konkrétním pravidlem novinářské profese. Naproti tomu správní orgán hledal mezi těmito pravidly taková, která výslovně stanoví, že novinář se může dopustit chyby. Podle stěžovatelova názoru jsou rozhodnutí správních orgánů vnitřně rozporná, nesrozumitelná, a tedy nepřezkoumatelná, a proto měla být městským soudem zrušena. Stěžovatel dále brojil proti závěrům městského soudu ve vztahu k bodu 3 písm. a) Etického kodexu novináře stanovícího, že nepřesnost informace nic neomlouvá. Stěžovatel má za to, že uvedené samo o sobě není žádným pravidlem, v souvislosti s nímž lze hovořit o dodržení či nedodržení. Jedná se pouze o obecné konstatování. Uvedené je třeba číst v kontextu s druhou částí věty, která říká, že „každá uveřejněná informace, která se ukáže jako nepřesná, musí být neprodleně opravena“. Pouze celá tato věta představuje pravidlo, u něhož již lze posoudit, zda bylo dodrženo, či nikoli. Z výše uvedeného vyplývá, že uveřejní-li novinář informaci, která se následně ukáže jako nepřesná, musí ji neprodleně opravit. To se v daném případě také stalo. Stěžovatel tedy jednal zcela v souladu s pravidly novinářské profese, když neprodleně poté, co zjistil nesprávnost zveřejněné informace, provedl nápravu. O rozpor s pravidly novinářské profese by šlo tehdy, pokud by po uveřejnění informace stěžovatel zjistil, že informace není pravdivá, a přesto by ji neopravil. Pokud by byl výklad městského soudu a správních orgánů správný, byl by tím popřen smysl ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu a takový výklad by byl dokonce v rozporu s právem Evropské unie. V této souvislosti stěžovatel obecně poukázal na směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/6/ES ze dne 28. 1. 2003. Stěžovatel rovněž brojil proti názoru městského soudu, že „stěžovatel měl tvrdit existenci pravidla, s nímž bylo její jednání v souladu“. Tímto městský soud v podstatě říká, že vše, co není pravidly novinářské profese výslovně připuštěno, je zakázáno. Tento názor je v přímém rozporu s ústavně zakotvenou zásadou, že každý může činit, co není zákonem zakázáno. Podle stěžovatele měl správní orgán tvrdit konkrétní pravidlo novinářské profese, které stěžovatel porušil. V případě, že takové pravidlo nenašel, měl učinit závěr, že jednání stěžovatele bylo v souladu s pravidly novinářské profese. Stěžovatel poukázal i na část odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2010, sp. zn. 7 Afs 15/2009. Rovněž vytýkal městskému soudu nepřezkoumatelnost jeho závěrů ve vztahu k ust. § 126 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Na základě výše uvedeného stěžovatel navrhl zrušení rozsudku městského soudu, jakož i rozhodnutí správních orgánů a vrácení věci k dalšímu řízení.

ČNB podala ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyslovila souhlas se závěry městského soudu a rozvedla argumentaci obsaženou v odůvodnění správních rozhodnutí. K námitkám týkajícím se výkladu ust. § 126 odst. 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu ČNB uvedla, že zákonodárce umožňuje novinářům publikaci nepravdivých informací za podmínky, že je na takové publikaci veřejný zájem a brání je tak před postihem za jednání ve veřejném zájmu. Posouzení těchto okolností závisí na konkrétním případě. Jako příklad takové liberace uvedla publikaci kontroverzního názoru, který může vyslat trhu nesprávný signál, avšak za daných okolností novinář považuje za důležité, aby jej veřejnost

znala. O takový druh nepravdivé informace však v daném případě nešlo. Výjimka nemůže být neomezená, neboť by pak byl zcela popřen smysl ochrany trhu před manipulujícími informacemi. Neomezená licence k šíření nepravdivých informací by totiž poskytla tisku imunitu nedozírného rozsahu. Opatření na ochranu trhu by pozbyla účinku proti médiím, která mají ze všech dostupných prostředků manipulace největší moc ovlivňovat mínění investorů. Novináře by pak žádné opatření nenutilo počínat si dostatečně obezřetně, aby k šíření nepravdivých informací nedocházelo. Zákonodárce proto důvodně omezil právo novinářů šířit nepravdivé manipulující informace odkazem na postup v souladu s pravidly novinářské profese. Stěžovatelem nastíněná interpretace by zakládala neodůvodněnou nerovnost mezi subjekty, jejichž jednání je jako manipulace posuzováno, aniž by pro takové rozdíly byl dán důvod. Zatímco novinář by měl právo na omyl, ostatní osoby by toto právo neměly. Nelze přehlédnout, že taková úvaha redukuje veřejný zájem na svobodném šíření informací na soukromý zájem na ochraně před postihem za správní delikty související s šířením nepravdivých informací z nedbalosti. ČNB neshledala důvodné ani námitky poukazující na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, resp. správních rozhodnutí. S ohledem na výše uvedené navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by byl rozsudek městského soudu skutečně nepřezkoumatelný.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud také judikoval v rozsudku ze dne

pokračování

29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, že pokud „z odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se pak Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, podle něhož lze „za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.“

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že netrpí nepřezkoumatelností. Z rozsudku je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů má právní závěry vyslovené správním orgánem za správné a z jakých důvodů má žalobní námitky stěžovatele za nedůvodné. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádnou z vad, která by měla vést ke zrušení rozsudku městského soudu ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. in fine. Jakkoli si lze jistě představit podrobnější odůvodnění závěrů městského soudu, splňuje podle názoru Nejvyššího správního soudu odůvodnění napadeného rozsudku požadavky kladené na přezkoumatelnost soudního rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozsudku totiž nezpůsobuje bez dalšího pouze to, že městský soud převzal závěry správních orgánů. Pokud soud shledá závěry správních orgánů správnými, je oprávněn je převzít. Takto postupoval i městský soud, který závěry správních orgánů převzal a k žalobní argumentaci je dále rozvedl.

Nejvyšší správní soud neshledal ani žádnou z vad ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Podle názoru Nejvyššího správního soudu jsou závěry správních orgánů srozumitelné a přezkoumatelné, přičemž mají oporu ve správním spisu. Ani z hlediska procesního postupu nelze správním orgánům nic vytknout. Z odůvodnění správních rozhodnutí vyplývá, z jakých důvodů neshledaly důvodnou stěžovatelovu argumentaci.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami poukazujícími na nesprávný výklad ust. § 126 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

Podle ust. § 126 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu se manipulací s trhem rozumí jednání osoby, které může

- a) zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce nebo poptávce finančního nástroje, nebo
- b) jiným způsobem zkreslit kurz finančního nástroje.

Podle ust. § 126 odst. 2 písm. b) a c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu manipulací s trhem není jednání spočívající v rozšiřování nepravdivé, klamavé nebo zavádějící informace, o níž osoba, která ji rozšiřuje, nemůže vědět, že je nepravdivá, klamavá nebo zavádějící, a rozšiřování informace novinářem při výkonu novinářské profese, pokud novinář jedná v souladu s pravidly novinářské profese a v souvislosti s rozšiřováním informace nezíská přímo nebo nepřímo jakýkoliv prospěch nad rámec obvyklé odměny.

Podle ust. § 126 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu je manipulace s trhem zakázána.

Nejvyšší správní soud se proto zabýval otázkou, zda jednání stěžovatele bylo možno podřadit pod manipulaci s trhem ve smyslu ust. § 126 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, resp. zda toto jednání nespadá pod stěžovatelem uváděné výjimky ve smyslu ust. § 126 odst. 2 písm. b) a c) citovaného zákona.

Podle obsahu správního spisu zaměstnanec stěžovatele dne 20. 5. 2009 v ranních hodinách uveřejnil na internetových stránkách deníku Mladá Fronta E15 (<http://www.e15.cz>, který vydává Mladá fronta, a. s.) zprávu o prodeji společnosti ORCO Property Management, a. s. (dceřiná společnost ORCO Property Group, S.A.), americkému realitnímu fondu TVO Global Partners LLC náležejícímu do investiční skupiny TVO Groupe LLC. Tato zpráva přitom obsahovala nesprávnou informaci o tom, že filiálka amerického realitního fondu TVO Groupe, TVO Global Partners investovala částku 2,2 miliardy EUR do společnosti Orco Property Management, a. s.; kupní cena totiž ve skutečnosti nebyla účastníky transakce sdělena. Oznámením ze dne 22. 7. 2009 správní orgán I. stupně zahájil se stěžovatelem správní řízení ve věci porušení ust. § 126 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Stěžovatel se k věci opakovaně vyjádřil a mimo jiné uvedl, že nepřesnost vznikla chybným překladem z angličtiny, tj. nikoli vědomě, či snad dokonce záměrně, a ihned po zjištění chyby byla redakcí opravena. Nelze ani hovořit o jakémkoli prospěchu novináře. Jednalo se o lidskou chybu, kterou nikdy nelze vyloučit, nikoli o porušení pravidel novinářské profese. Redaktor, který měl textovou zprávu investora v anglickém originále k dispozici, nesprávně porozuměl textu a zveřejnil nesprávnou informaci.

Ani v soudním řízení stěžovatel nezpochybňoval, že došlo k předmětnému jednání ze strany jeho zaměstnance, tj. ke zveřejnění nesprávné informace o vynaložení částky 2,2 miliardy EUR k nákupu akcií. Stěžovatel zpochybnil pouze podřazení tohoto jednání pod zákon o podnikání na kapitálovém trhu, protože podle jeho názoru nebylo možné považovat toto jednání za manipulaci s trhem ve smyslu citovaného zákona.

pokračování

Zákon o podnikání na kapitálovém trhu pozitivně vymezuje, co se rozumí manipulací s trhem. Je jím jednání, které může zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce nebo poptávce finančního nástroje, nebo jiným způsobem zkreslit kurz finančního nástroje. K takovému jednání podle názoru Nejvyššího správního soudu ze strany zaměstnance stěžovatele, které je přičitatelné stěžovateli, jednoznačně došlo. Zveřejnění předmětné informace totiž bylo jednoznačně způsobilé zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě, nabídce nebo poptávce finančního nástroje. Jak vyplývá z prvostupňového rozhodnutí, kurz akcií ORCO Property Group, S.A. na trhu cenných papírů zaznamenal v den uveřejnění informace (20. 5. 2009) posílení o 8,22%. Takové posílení kurzu kontrastuje s vývojem kurzu ve dnech předcházejících zveřejnění předmětné informace, jakož i ve dnech následujících po zveřejnění opravy předmětné informace. Dne 18. 5. 2009 došlo k oslabení kurzu o 2,39 %, dne 19. 5. 2009 došlo k oslabení o 2,63 %, dne 21. 5. 2009 o 4,71% a dne 22. 5. 2009 o 3,46 %. I v rámci celkového vývoje trhu bylo posílení kurzu akcií mimořádné. Všechny tituly, s výjimkou jediného, posílily o méně než 5%.

Správní orgány tedy podle Nejvyššího správního soudu nepochybily, pokud výše popsané jednání podřadily pod manipulaci s trhem ve smyslu § 126 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, která je zakázána (§ 126 odst. 4 téhož zákona). Zveřejnění předmětné informace na zpravodajském portálu totiž jednoznačně mohlo (a ve skutečnosti i ovlivnilo; zákon přitom vychází z pouhé možnosti ovlivnění, srv. slovo „může“) zkreslit představu účastníků kapitálového trhu o hodnotě finančního nástroje a následně ovlivnit i kurz akcií ORCO Property Group, S.A. na akciovém trhu. Lze tedy učinit závěr, že pod pojem manipulace s trhem ve smyslu § 126 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu bylo možno podřadit zveřejnění předmětné nesprávné (nepravdivé) informace na zpravodajském portálu (<http://www.e15.cz>).

Podle názoru Nejvyššího správního soudu přitom nelze jednání stěžovatele podřadit pod výjimky ve smyslu ust. § 126 odst. 2 písm. b) a c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Nejvyšší správní soud plně odkazuje na závěry správních orgánů, které se touto otázkou důkladně zabývaly a které mají oporu v právní úpravě i obsahu správního spisu. Správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že stěžovatel v souladu s pravidly novinářské profese nejednal a jeho jednání není možno podřadit pod ust. § 126 odst. 2 písm. c) citovaného zákona. Vzhledem k neexistenci právně závazných pravidel novinářské profese, vycházel správní orgán z Etického kodexu novináře a Deklarace principů novinářského chování uveřejněných na internetových stránkách organizace Syndikát novinářů. Z textu těchto dokumentů vyplývá, že pravidla novinářské profese staví na první místo požadavek pravdivosti informování veřejnosti. Podle nich novináři přejímají plnou odpovědnost za to, že informace, které předávají veřejnosti, jsou včasné, úplné, pravdivé a nezkreslené. Novinář je povinen považovat překroucení dokumentů nebo faktů, a to i učiněných omylem nebo jeho nedbalostí, a lži za nejzávažnější profesionální chyby. Tyto závěry pak převzala i ČNB, která rovněž uvedla, že pravidla novinářské profese stanoví povinnost pravdivého informování veřejnosti a v žádném případě neomlouvají nepřesnost nebo neprověření si informace a její následnou publikaci. Pouze stanoví, že každá uveřejněná informace, která se ukáže jako nepřesná, musí být neprodleně opravena. ČNB se ztotožnila i s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí, že

chybu novináře, třeba i neprodleně napravenou, lze považovat za porušení pravidel novinářské profese. Pravidlem novinářské profese nemůže být právo novináře na chybu, ledaže by zákonodárce chtěl zajistit novinářům neomezenou imunitu při posuzování jejich jednání. Pak by ale tuto imunitu nelimitoval hlediskem jednání v souladu s pravidly novinářské profese, jak ji limituje ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

Správní orgány tedy odůvodnily, s jakými pravidly novinářské profese nebylo jednání stěžovatele v souladu. Nejednání v souladu s pravidly novinářské profese má pak za následek nemožnost podřazení pod ust. § 126 odst. 2 c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, neboť toto ustanovení lze aplikovat pouze tehdy, pokud bylo jednáno v souladu s pravidly novinářské profese. Ostatně ani stěžovatel nezpochybňuje, že mezi pravidla novinářské profese patří pravidla o nutnosti pravdivého informování veřejnosti, resp. nezpochybňuje zdroje, ze kterých správní orgán pravidla novinářské profese čerpal. Podle názoru Nejvyššího správního soudu proto nebylo možno na věc aplikovat výjimku ve smyslu § 126 odst. 1 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, jak požadoval stěžovatel.

Na základě výše uvedeného nelze souhlasit ani s námitkou, že by se správní orgány a následně městský soud, který jejich závěry převzal, omezily pouze na konstatování obecných zásad novinářské profese, aniž by uvedly konkrétní pravidlo, které stěžovatel nedodržel. Ze stejného důvodu je irelevantní i poukaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2010, č. j. 7 Afs 15/2009 – 159, kde se uvádí, že *„Jak správně uvedl městský soud, správní orgány se v projednávaném případě omezily pouze na konstatování obecných zásad novinářské profese, které nebyly zachovány, aniž by uvedly konkrétní pravidlo, resp. postup dopadající na zpracování a šíření předmětné zprávy, který účastník řízení nedodržel, ač jím byl vázán [...] Závěr městského soudu o nepřezkoumatelnosti závěru stěžovatelky, že jednání účastníka řízení nelze podřadit pod ust. § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, je proto podle názoru Nejvyššího správního soudu správný“*. V citovaném rozsudku nebyla posuzována identická situace jako v dané věci. Nejvyšší správní soud tímto rozsudkem potvrdil zrušující rozsudek městského soudu, který zrušil rozhodnutí správního orgánu z důvodu, že v jeho odůvodnění nebylo uvedeno konkrétní pravidlo, které mělo být účastníkem řízení v tam posuzované věci porušeno. V dané věci však správní orgány konkrétní pravidlo uvedly.

Pokud stěžovatel tvrdil, že jednal v souladu s pravidly novinářské profese, když provedl nápravu nesprávné informace, je třeba poukázat na to, že i dočasné zveřejnění nesprávné informace vedlo k ovlivnění (manipulaci) trhu, jak bylo již výše zdůvodněno. Výklad zastávaný stěžovatelem by vedl ad absurdum k tomu, že pokud by stěžovatel zveřejnil, a to jakoukoliv nesprávnou informaci, nemohl by být potrestán, pokud by ji následně opravil. Tento výklad vůbec neřeší důsledky informace pro trh do doby, než bude opravena či odstraněna. Přitom v současné době dochází, a to především díky elektronickému šíření, k velice rychlému rozšiřování informací. K tomu ostatně došlo i v předmětné věci v důsledku zveřejnění předmětné informace na internetových stránkách deníku Mladá Fronta E15 - <http://www.e15.cz>.

pokračování

Stěžovatel dále vytýkal městskému soudu nesprávnost jeho závěru, že „*stěžovatel měl tvrdit existenci pravidla, s nímž bylo jeho jednání v souladu.*“ Podle stěžovatele tímto městský soud v podstatě říká, že vše, co není pravidly novinářské profese výslovně připuštěno, je zakázáno, což je v přímém rozporu s ústavně zakotvenou zásadou, že každý může činit, co není zákonem zakázáno. Ani tuto stížní námitku nevyhodnotil Nejvyšší správní soud jako opodstatněnou. Stěžovatel vytrhává výše citovanou větu z kontextu odůvodnění rozsudku a dovozuje z ní zcela nepřipadně porušení ústavní zásady, že každý může činit to, co není zákonem zakázáno (čl. 2 odst. 4 Ústavy). Městský soud totiž v rozsudku uvedl, že „*Správní orgány neshledaly žádné konkrétní pravidlo, resp. postup dopadající na zpracování a šíření předmětné zprávy, s nímž byl postup žalobce při zpracování a šíření předmětné informace v souladu ve smyslu § 126 odst. 2 písm. c) zákona, dle něhož není manipulací s trhem rozšiřování informací novinářem při výkonu novinářské profese, pokud novinář jedná v souladu s pravidly novinářské profese (a v dané souvislosti nezáská prospěch). Žádné konkrétní pravidlo novinářské profese v tomto smyslu neexistuje a ani žalobce existenci takového pravidla netvrdil.*“ Uvedenou argumentací městský soud pouze podpořil závěry správních orgánů, že stěžovatelovo jednání nelze nepovažovat za manipulaci s trhem. Byť je argumentace městského soudu částečně zavádějící, nelze z ní dovodit porušení uvedené ústavní zásady.

Stěžovatel rovněž namítal nesprávnost závěru městského soudu, že na daný případ dopadalo pravidlo obsažené v bodě 3 písm. a) Etického kodexu novináře stanovící, že nepřesnost informace nic neomlouvá. Stěžovatel má za to, že uvedené samo o sobě není žádným pravidlem, v souvislosti s nímž lze hovořit o dodržení či nedodržení. Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že citované ustanovení konstatuje pouze to, že nepřesnost informace nic neomlouvá. Jak však vyplývá z rozsudku městského soudu, ten převzal závěry správních orgánů týkající se povinnosti pravdivého informování veřejnosti stěžovatelem a doplnil, že „*Nelze shledat žádné konkrétní pravidlo novinářské profese, s nímž by dané jednání stěžovatele bylo v souladu, naopak na případ stěžovatel dopadá pravidlo obsažené v bodě 3 písm. a) Etického kodexu novináře stanovící, že nepřesnost informace nic neomlouvá.*“ Městský soud tedy pouze rozvedl argumentaci správních orgánů o nutnosti pravdivého informování veřejnosti a doplnil ji o poukaz na konkrétní ustanovení Etického kodexu novináře. Na toto ustanovení je tedy třeba nahlížet v kontextu dalších částí odůvodnění napadeného rozsudku. Totéž platí i pro obdobné námitky ve vztahu k napadenému správnímu rozhodnutí.

Správní orgány a městský soud tedy oprávněně dospěly k závěru, že předmětné jednání stěžovatele nelze podřadit pod § 126 odst. 2 písm. c) zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Podle názoru Nejvyššího správního soudu provedený výklad odpovídá smyslu a účelu aplikovaných ustanovení, jejichž cílem je eliminovat jednání, které může mít za následek manipulaci s trhem, přičemž respektuje i specifika novinářské profese. Jak správně uvedl správní orgán, zákonodárce umožňuje novinářům publikaci nepravdivých informací za podmínky, že je na takové publikaci veřejný zájem a brání je tak před postihem za jednání ve veřejném zájmu. Jako příklad takové liberace lze uvést publikaci kontroverzního názoru, který může vyslat trhu nesprávný signál, avšak za daných okolností novinář považuje za důležité, aby jej veřejnost znala. O takový druh nepravdivé informace však v daném případě nešlo. Neomezená licence k šíření nepravdivých informací by totiž poskytla novinářům imunitu nedozírného rozsahu. Opatření na ochranu trhu by

pozbyla účinku proti médiím, která mohou ovlivňovat mínění investorů. Novináře by pak žádné opatření nenutilo počínat si dostatečně obezřetně, aby k šíření nepravdivých informací nedocházelo. Irelevantní je i stěžovatelova polemika s jednotlivými částmi argumentace správních orgánů ve vztahu k citovanému ustanovení.

Nejvyšší správní soud neshledal ani důvod k podřazení jednání stěžovatele pod ust. § 126 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu, podle něhož manipulací s trhem není jednání spočívající v rozšiřování nepravdivé, klamavé nebo zavádějící informace, o níž osoba, která ji rozšiřuje, nemůže vědět, že je nepravdivá, klamavá nebo zavádějící. I zde se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěry správních orgánů, že stěžovatel o nepravdivosti jím uveřejněné informace vědět mohl. Z provedeného dokazování vyplynulo, že ke zveřejnění nepravdivé informace došlo v důsledku chybného překladu informací uvedených v tiskové zprávě společnosti TVO Global Partners. Pokud by zaměstnanec stěžovatele překladu do českého jazyka a kontroly zprávy před jejím publikováním věnoval dostatečnou pozornost, mohl zjistit, že rozšiřovaná zpráva je nepravdivá. Informace v původním anglickém znění nebyla nepravdivá. Nepravdivou se stala až v důsledku překladu provedeného zaměstnancem stěžovatele. Nejvyšší správní soud doplňuje, že byť jsou závěry městského soudu v tomto ohledu stručné vyplývá z nich, z jakého důvodu městský soud neshledal nutnost postupu ve smyslu ust. § 126 odst. 2 písm. b) zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

Výše uvedený výklad není podle Nejvyššího správního soudu v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2003/6/ES ze dne 28. 1. 2003. Ostatně ani stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně neuvedl, s jakým ustanovením směrnice by měl být výklad správních orgánů a městského soudu v rozporu. Pouze v obecné rovině na tuto směrnici odkázal. V souladu s konstantní judikaturou je třeba doplnit, že povinností soudu není za stěžovatele dovozovat či dohledávat jeho tvrzení. Tímto postupem by totiž porušil zásadu rovnosti stran a do jisté míry nahrazoval činnost stěžovatel spočívající ve formulaci námitek, taková úloha mu však nepřísluší. Pro podporu výše uvedených závěrů lze per analogiam odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, a rozsudky ze dne 16. 2. 2012, č. j. 9 As 65/2011 – 104, ze dne 20. 10. 2010, č. j. 8 As 4/2010 – 94, ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 20/2003 – 44, nebo ze dne 17. 3. 2005, č. j. 7 Azs 211/2004 – 86. Nejvyšší správní soud se proto touto námitkou mohl zabývat pouze v obecné rovině. Proto pouze konstatuje, že definice pojmu manipulace s trhem obsažená ve směrnici (čl. 1 bod 2) jednoznačně dopadá na výše popsané jednání stěžovatele, přičemž směrnice neobsahuje ani liberační důvod, který by bylo možno na toto jednání vztáhnout. Je třeba připomenout i to, že cílem této směrnice bylo přijmout soubor společných pravidel pro boj proti obchodování zasvěcených osob a proti manipulaci s trhem (bod 12) a k tomuto cíli směřuje i zákon o podnikání na kapitálovém trhu. Podrobněji viz výše.

Ze všech výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci

pokračování

plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ČNB žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu